

Maatregeltype / statusstempel: Goedgekeurd door de Nederlandse Arbeidsinspectie

Labels: bhv

Maatregel naar plaats in de Arbeidshygiënische Organisatorische maatregelen

Strategie:

Beschrijving van de maatregel:

Vóór het betreden van een besloten ruimte gelden specifieke veiligheidsvoorzieningen. De te hanteren werkwijze is afhankelijk van de ruimte die wordt betreden. Alle werkzaamheden die in besloten ruimten worden uitgevoerd, moeten in nauw overleg met een veiligheidskundige goed voorbereid worden met alle mogelijke risicobeperkende maatregelen. Het is daarom belangrijk om vóór het betreden van een besloten ruimte te controleren of de veiligheidskundige een Taak Risico Analyse (TRA) moet goedkeuren. Indien er een TRA voor identieke werkzaamheden aanwezig is, dient zorgvuldig gecontroleerd te worden of afdoende maatregelen zijn beschreven om de gevaren weg te nemen en de risico's te minimaliseren.

Bij de voorbereidingen om een besloten ruimte te betreden gelden de volgende minimale voorzorgsmaatregelen:

- Voor het betreden van een besloten ruimte is altijd een geldig werkvergunning ^[1] noodzakelijk.
- Geef alle betrokkenen voorlichting over het werken in besloten ruimten ^[2] en stel iedereen op de hoogte van de geldende werkinstructies ^[3].
- De toegang tot de besloten ruimte dient een doorsnede te hebben van minimaal 60 cm.
- De werkzaamheden zoals hieronder vermeld bij het vijfde tot en met achtste punt, mogen alleen uitgevoerd worden op een dusdanige wijze dat niemand de besloten ruimte hoeft te betreden.
- De te betreden ruimte moet eerst worden leeggemaakt. Indien in de ruimte gevaarlijke gassen of vloeistoffen zitten dan moeten deze eerst worden verwijderd:
 - gassen uitdrijven met bijvoorbeeld stikstof en/of ventileren en/of spoelen
 - vloeistoffen afpompen
- Na het leeg maken moeten de leidingen die in de besloten ruimte uitkomen of erop zijn aangesloten, worden afgeblind door middel van:
 - Goed zichtbare blind- of steekflenzen
 - Of zodanig worden losgekoppeld dat geen gassen of stoffen vanuit de leidingen in de ruimte kunnen komen. De losgekoppelde leidinggedeelten mogen niet op eenvoudige wijze weer vastgekoppeld kunnen worden
 - Wanneer afblinden of loskoppelen niet mogelijk is, wordt deprocedure 'logout-tagout' of een 'double block en bleedsysteem' ^[4] toegepast
- Voorkom het onverwachts aanzetten van machines en motoren door:
 - Het vergrendelen ^[4] van de werkschakelaar met een persoonlijk veiligheidsslot van iedere medewerker, of
 - Het verwijderen van smeltpatronen uit de patroonhouder, of
 - Het verwijderen van aandrijfriemen of snaren
- Kelders of reservoirs, die alleen maar water bevatten, moeten geheel worden gelegee
- Nadat is vastgesteld dat bovenstaande maatregelen zijn genomen wordt de ruimte gedurende de werkzaamheden (natuurlijk of kunstmatig) geventileerd.
- Zorg voor een goed afgestemde werkorganisatie met één persoon aan wie de eindverantwoordelijkheid, het geven van voorlichting, werkinstructies en het toezicht erop wordt opgedragen, een mangatwacht en werknemers die voldoende toegerust zijn om de besloten ruimte te betreden.
- Zorg voor gas meten ^[5], de juiste inrichting ^[6] van de omgeving van de werkplek, en de voorgeschreven persoonlijke beschermingsmiddelen ^[7].
- Zorg voor geschikte arbeidsmiddelen en apparatuur, rekening houdend met de voorkeursvolgorde uit de normen EN 50110 en NEN 3140; zie hiervoor de maatregel Gebruiken geschikte arbeidsmiddelen ^[8].
- Maak een plan voor de plaatsing van elektrische en andere apparatuur die niet in de besloten ruimte mag worden geplaatst, op 10 meter afstand dwars op de windrichting, het zorg dragen voor aanvullende voorzorgsmaatregelen voor specifieke werkzaamheden zoals puntafzuiging bij laswerkzaamheden en goede afstemming van werkmethoden.
- Het voorzien in adequate middelen voor communiceren en alarmeren ^[9] zijn noodzakelijk.
- Regel de bedrijfshulpverlening want het bedrijf moet over een noodprocedure ^[10] beschikken voor het geval zich in de besloten ruimten het gevaar voor verstikking, bedwelming, vergiftiging, brand of explosie, daadwerkelijk voordoet. In de noodprocedure wordt vastgelegd hoe de verantwoordelijkheden zijn verdeeld en wie welke taken bij de bedrijfshulpverlening uitvoert. Als een onderdeel van deze procedure geldt dat de taken en verantwoordelijkheden van de mangatwacht ^[9] vastgelegd zijn. Verder moet in de noodprocedure duidelijk zijn vermeld welke technische en organisatorische maatregelen bij direct gevaar worden getroffen. In elk geval is het voorzien in middelen voor adequaat communiceren en alarmeren ^[11] verplicht.

Beoogd effect:

Met deze organisatorische maatregel worden voorzorgsmaatregelen getroffen om de gevaren bij het werken in besloten ruimten weg te nemen en in elk geval de risico's zoveel mogelijk te beperken.

Meer informatie:

■ [voorbeeld werkinstructie Betreden besloten ruimten](#) ^[12]

Links

[1] <https://bdtest3.dearbocatalogus.nl/maatregel/toepassen-werkvergunning> [2]
<https://bdtest3.dearbocatalogus.nl/maatregel/voorlichten-over-werken-in-besloten-ruimte> [3]
<https://bdtest3.dearbocatalogus.nl/maatregel/geven-werkinstructie> [4] <https://bdtest3.dearbocatalogus.nl/voorbeeld-procedure-veilig-stellen> [5] <https://bdtest3.dearbocatalogus.nl/maatregel/meten-gasconcentratie-en-damp-gas-luchtmengsel> [6]
<https://bdtest3.dearbocatalogus.nl/maatregel/inrichten-werkplek-en-opstellen-apparatuur> [7]
<https://bdtest3.dearbocatalogus.nl/maatregel/gebruiken-persoonlijke-beschermingsmiddelen-besloten-ruimte> [8]
<https://bdtest3.dearbocatalogus.nl/maatregel/gebruiken-geschikte-arbeidsmiddelen> [9]
<https://bdtest3.dearbocatalogus.nl/maatregel/aanwijzen-mangatwacht-veiligheidswacht-of-zonewacht> [10]
<https://bdtest3.dearbocatalogus.nl/maatregel/opstellen-bhv-plan> [11] <https://bdtest3.dearbocatalogus.nl/maatregel/bieden-gelegenheid-te-communiceren-en-te-alarmeren> [12] <https://bdtest3.dearbocatalogus.nl/voorbeeld-werkinstructie-betreden-besloten-ruimten>